

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Еміґрація.

Галицькі дневники заповнені вістями про громадну еміґрацію селян, іменно руских, до холодної Канади та бразилійского пекла. Сего року, як провірено, еміґраційна пошесть змогла ся ще. Не лише біднійші селяни, але мабуть і зажиточнійші опускають рідну скибу, щоб пошукати «долі» за морями. Власти, що зразу спинювали виселенє, дали повну волю виселенцям. Як лявіни ніхто не годен спинити, так не годен ніхто здержати і сего елементарного движеня мас, спонуканого то безземельностию та крайною нуждою, то безвиглядностию на найблизшу будучність, то недостатком заробітків, то безкарно пронагованими намовами платних агентів, то надією на лучшу долю, то легкодушностию. Державні закони позвляють на зміну життя, податки тиснуть, езекутор забирає з хати і з стайні послідне, лихвар стоїть над карком неначе чорт над душею, заробіток малий або і ніякий, переднівок чим-раз тяжший, нема одежи, нема соли, нема вже і кредиту, — тож нема і другого виходу, як лише — хоч би і на певну загибєль, але ще з іскрою надії на лучшу екзистенцію — ноги за пояс і гайда за море!

Нам здає ся, що вся суспільність, край і держава знають вже докладно всі причини еміґрації галицького селянина. На сю тему писали краєві і австрійські дневники, на сю тему говорили рускі послы в галицькім соймі і в державній радї, а і саме правительство, стикаючись при видаваню пашпортів еміґрантам, могло вже всесторонно познакомити ся з дійсними причинами еміґрації.

Нам і не розходить ся нині о порішенє питання, длячого рускі селяни громадно виселяють ся? І ми супроти сеї прояви стоїмо безраді. Навіть і не думаємо відмовляти наших селян від виселеня. Хоч пятий-десятий еміґрант опускає свою батьківську землю без розумної причини, опутаний лише хитрим агентом або з легкодушности, то таки gros селян виходить з краю длятого, бо — мусить, бо марніє, пропадає, гине на очах і лізе предвчасно в землю. А чи тут такий бідолака згине, чи за морями? — се вже байдужна річ.

Ми хочемо на сім місци лише провірити дві прояви, з котрих одна сумнійша від другої. Хочемо провірити, що з одного боку компетентні сфери не беруть ся до уздоровлення крайно сумного економічного положеня селян галицьких в загалі, та що з другого боку в польській прасі проявив ся на вид еміґрації руского селянина поганій інстинкт пруского гакатизму.

Кажемо, що компетентні сфери не беруть ся за поправу долі селянина галицького. Щож бо доси зроблено? Довгі часи ратували ми наших селян рустикальним банком на 18%, відтак руским кредитовим «Заведенєм» на 12%, тепер ратуємо тих селян задатковими товариствами і повітовими щадницями на 6—13%; терпимо до двох соток приватних задаткових товариств жидівско-лихварских іменно у всхідній рускій часті краю; терпимо і приватнугрошеву

лихву на 100—150%. Терпимо відтак лихву землю, худобою, збіжем (іменно на насїне) і всякими артикулами поживи; терпимо і лихву в людській праці, або так званий відробок по всіх селах, де двори перейшли на власність або державу земельних спекулянтів. Терпимо дальше деморалізуючі селян коршми, терпимо дорого автономну, безділну адміністрацію, терпимо покутне писарство з своїми деморалізуючими впливами, терпимо численні торги та ярмарки з визиском хлібороба, терпимо — коротко сказавши — багато дечого, чого деінде не бувало, а наколи було, то нині нема.

А дали ми селянам нашим які полєкші? Сї вичислимо на пальцях одної руки. В найновійших часах перевели ми трохи справедливійший катастр ґрунтовий, обнизили мініатурно податок ґрунтовий і домово-клясовий, обнизили трохи належитости спадкові (дальше обниженє застрягло в парламенті задля обструкції), відписуємо дещо з ґрунтового податку на случай елементарних пригод і — мабуть нічого більше не зробили ми для галицького селянина. Ні, ми зробили ще одно, іменно, ми ухвалили Райфайзенки, котрих організацію вижидаетмо. Проєкт засновуваня хліборобских спілок (внесенє Барвіньского) галицький сойм відкинув майже а limine, а над найновійшим внесенєм пос. Барвіньского, щоби сконвертувати гіпотекарні довги селян, не вивязала ся в соймі навіть дискусія. Спілок хліборобских ми налякали ся, бо боїмось якої-такої організації селян, а ваги справи конверсії гіпотекарних довгів може дехто навіть і не розуміє, хоч у Франції, в Німеччині і в деяких австрійских коронних краях ся справа стоїть вже на дневнім порядку.

І чи можемо ми дивувати ся, що в виду сего всего селянин наш еміґрує? Капля позитивної помочи, яку подали ми дрібному хліборобови, не уздоровить его сумного положеня економічного, коли рівночасно високі податки державні і краєві, мита, копиткове, належитости скарбові всякого рода, лихва приватна і офіційальна банкова, і всякий визиск его праці звалились на него цілим своїм тягарем.

На сю тему можна би списати цілі томи, наколи ще взагалі не минула хвиля, в котрій санація селянина була би можливою.

А щож сказала до громадної еміґрації руского селянина польска галицька праса? Она сказала: »Коли руский селянин добровільно (!) опускає свою землю, то тепер найлучша пора, щоби почати кольонізацію галицької Руси мазурскими кольоністами. На один помах убемо дві птиці: мазурскому селянинови дамо поміч материяльну, а притім поступимо о один крок дальше в системі польщеня Руси«. Се зміст всяких статей, що появили ся на днях в польській прасі.

Користати з біди чоловіка, се інстинкт вправді природний, але і найпоганійший з всяких інстинктів. Се вже таке низьке, огидне, скажім просто — звіряче змаганє, від котрого всякий чоловік мусить відвернути ся з найбільшою відразою і по-

гордою. Се може навіть поганійша проява, ніж брутальний, на силі опертий пруский гакатизм. Без крайного зворушеня годі навіть писати про сей найновійший поклик галицької польської праси. Се або вплив крайного національного повнізму, або проста аберація від всякої етики, не то вже християньской. Вільно користати з біди чоловіка лихвареви. Але, щоби з біди народа руского хотїлось тягнути зиск, хоч би і національний або національностию закрашений — се вже така проява, для котрої назву треба би шукати хіба між канібалами. Ми длятого про сю етику польської праси не втратимо більше ні одного слова, а лише намотаємо собі єї поклик на руский вус і спитаємо польську суспільність, чи дійсно в єї імени вишлов сей найпоганійший з поганих покликів? Може хоч один з польских дневників дасть нам відповідь на се поважне питанє? Инакше мусїли би ми дуже усумніти ся о моральній вартости найблизших наших сусідів...

З політичного поля.

Про побут міністра Кайцля доносить Bohemia: Представителі молодческого клуба зібрали ся в пятницю (5 мая) в хаті пос. Скарди. На сї збори загостив і др. Кайцль. Він подав до відомости зібраних, що правительство намірило видати язиковий закон для Чехії на основі §. 14. Закон сей, укладу секційного шефа Штуммера, розрізняє язикові области і відповідно до того постановляє уживанє краєвих язиків. Край узнано неподільним, кождому горожанинови буде вільно доходити свого права в судах і зносити ся з властями в рідній мові. Др. Кайцль заявив притім, що виданє язикового закона лежить в інтенції корони. Парламент мусить стати активним. Другі круги правіці годять ся на открийованє язикового закона. В часі засіданя соймового зібрались опять в соймовім будинку заступники чеської шляхти і молодческого клубу. Др. Кайцль представив в друге наміри правительства, а Молодочехи заявили, що они не в силі згодити ся на такий проєкт порішеня язикового питаня, бо не узнають в тій справі компетенції державної ради. Остаточне рішенє застерегли Молодочехи загальним збором всіх соймових і парламентарних послів. Замітне притім те, що голова молодческого клубу, др. Енгель, виїхав на той час до Карлових Варів. За те на зборах явив ся моравский посол, др. Странський.

Nar. Listy виступили проти наміру правительства. Они кажуть: Наколи ґр. Тун має готовий язиковий закон, то пай его предложить чеському соймови до ухвали. Таку відповідь треба дати д-рови Кайцлеви на дорогу до Відня. Але в дописи з Відня до Nar. List-ів читаємо, що Чехи не повинні спиняти сеї акції правительства, инакше бо вся відвічальність упаде на чеських послів. Консервативна Politik годить ся на акцію правительства, але замічає, що ґр. Тун мусить перше впевнити ся, що вся правіця одобрить відтак в парламенті язиковий закон. На Німців і Італіянців не можна спускати ся. Другі чеські дневники протестують проти знесеня обовязуючих язикових розпоряджень перед ухвалою закона в парламенті.

Добре поінформована Schlesische Ztg. каже в дописи з Відня: Вість, подана N. fr. Press-ою, мов-то гр. Тун відступив від наміру виання язикового закона, зовсім безосновна. Гр. Тун видасть закон, хоч він ще не був предметом ради міністрів. Гр. Тун же на результат поїздки д-ра Кайцля до Праги, на мійне езекутивного комітету правиді, а може і на результат ухвал субкомітету лівиді, що має зібрати ся 18. мая у Відни.

Vaterland з 5. мая піддержує рішучо намір правительства. Се — каже — ultimum remedium, неприяне вправді в конституційній державі, але конечно. Надзвичайне положене вимагає і надзвичайних мір. Тут вже входить в рахунок інтерес держави. Дволітна усобиця розстроїла Австрию. Пристрасти партійні змоглись. Всюди путанина і одичлість. Всякий консерватист мусить приложити свою руку до уздоровлення держави. Проч з доктринерством. Правительство має обовязок, справити державний віз на безпечну дорогу. Корона не знесе довше такої ситуації. Католицкі посли піддержать акцію правительства.

Deutsches Volksblatt рівнож не противить ся, в засаді октройованю язикового закона. Антисеміти не суть вправді доси «позискані» правительством для сеї справи, але они готові піддержати всяку акцію правительства, змиряючу до уздоровлення парламентаризму.

Найсумнішу ролю відограла на днях «N. fr. Presse». Недавно ще умістила она передову статю, в котрій рішучо заперечила, що гр. Тун наміряє видати язиковий закон. Колиж другі днівники перевірили громадво, що гр. Тун не відступив від свого наміру, то N. fr. Presse формально заридала, кажучи: най буде, як бувало! Ми (Німці) волимо язикові розпорядження, ніж язиковий закон. Язикові розпорядження можна було кожного часу відкликати, а закон — годі! Відтак падыкує N. fr. Presse над тим, що гр. Тун не покликав доси німецких менерів на конференцію в сій справі. Як то? — питає ліберальний орган — так важна справа буде довершена без нас? Наколи язиковий закон готовий, то гр. Тун повинен сейчас скликати парламент і предложити закон до ухвали в конституційній дорозі. N. fr. Presse забула при тім плачу на те, що в своїм часі она сама здержала лівидю від переговорів, коли гр. Тун кликав сю лівидю до наради над т. зв. «Grandmege» до язикового закона. А домагане ві, щоби гр. Тун сейчас скликав парламент, нусте так довго, як довго лівидя не зрече ся обструкції.

Після найновіших вістий, збере ся езекутивний комітет правиді не 18., але аж 24. або 25. мая. В тім часі буде міг гр. Тун здати комітетови справу не лише що-до язикового закона, але і що-до угорскої угоди. Як звісно, то 9. мая виїде гр. Тун в товаристві д-ра Кайцля і бар. Діпавлього до Пешту, щоби найти вихід з нещасної формулки Селя. І гр. Голуховський удає ся на днях до Пешту, щоби посередничити межі обома правительствами. Як видко з сего, то найкорше аж з кінцем мая можна надіятись язикової акції правительства. До сего часу будуть могли всі сторонництва до переситу виговоритись.

Про переговори межі тирольськими Німцями (д-ром Катрайном) а Італіянами доносять що перша конференція делегатів вінбула ся 3. мая в Інсбруку. Конференція мала характер інформаційний. Обговорювано питане національних курий, котрим годі буде признати законодатну силу, яку посідає лише сойм. Речинець слідуючого засіданя не означено.

В ческім соймі вибрано членом кр. виділу на місце д-ра Ліпперта (що зложив мандат) д-ра Верунського 123 голосами на 140 голосуючих. Абстиненцлерів німецких спардоновано.

Нлазу з Наде доносять, що міністер просьвіти завізвав намістника Морави до вишуканя площі під будову ческої політехніки в Берні, як і до винайму убікацій на уміщене галі машин. Виклади почнуть ся з слідуючим шкільним роком.

На Филипинах розбились переговори між Американцями а Таґалями. Таґалі домагались повної незалежности під протекторатом Америки, а ген. Отіс жадав безусловної здачі. В слід за сим пришло 4. мая до нової борби. Полковник Сумер побідив Таґалів на північ від ріки

Мансандо, а полковники Веатон і Галле війска Люни під Фернандо.

Про анґло-російську угоду подає Morning Post близші дані і вичисляє ті точки, які обіймає порозуміне обох держав. Точки сеї умови відносять ся: 1) що-до корсањскої квестії і охорони всхідних берегів Хін перед забором других держав, 2) залізницї хінські, 3) закладане європейських колоній в Хінах, 4) установлене округів європейських впливів, 5) афґанську квестію в тім напрямі, щоби она була свобідною від анґлійскої супрематії, 6) перську квестію: внутрішні реформи, залізницї, колонії і увільнене Персії від всякого вмішуваня ся за границі. При тій точці Росія не приняла предложеного Анґлією поділу впливу обох держав, 7) сирийську квестію, що-до котрої Анґлія мала би зречи ся заборчої політики, 8) придавлене всякої інґеренції на Креті по рішучім уґрунтованю становиска кв. Юрія грецкого на тім острові, 9) цілковита незалежність Абисинії і усталене границь єгипетско-абисиньських. Неґуса в будучности мають признати самостійним володарем в анальоґічний спосіб, як європейські, а єго край огнищем цивілізації сеї часті Африки.

Допісь.

Студенчський рух.

12-го січня день св. Тет яни петербурьським університетом празникуєть ся що року, як сьвято університетське. В цьому році ректор того університету образив студентів, вивісивши до них відозву з поводу того сьвята, в якій приказував їм бути чемними, не піячити, не робити по улицях бешкедів і т. п. Молодїж від такої схвилювала ся і запитала ся автора того славетного твору за кого він лічить її? Невже-ж до наукової молодїжі та можна обертати ся з такими річами? Запрохано було ректора негайно зняти ті цедулки, але той одмовив ся те виконати. Тоді студенти зірвали самі ті до їх пасквілі, а в день сьвята, коли п. ректор обернув ся до них з звичайною промовою при присутности бувших там, як звичайно, почесних гостей міністрів, сенаторів то що, не дали йому нічого сказати, освистали його і примусили навіть його зовсім покинути салю. Міністер фінансів Вітте апладував молодїжі, а вона йому вигукувала славу. Вийшовши з салі студенти, поділивши ся кучками по 5, 10 а може і більше пішли хто куди, иньші навіть і по домівках, коли несподівано всі вони наткнули ся на військо, яке чомусь не хотіло їх пропускати до вулиць дворцових. Счинила ся з того суперечка, а згодом вродила ся тут орда козацька і почала палосувати нагайками, топтати кіньми сіль землі русскої. Нарешті були і понівечені: з розбитими головами, з вибитими очами і т. п. Попала ся в кучку одна паняночка і тій вибито нагайкою око. Коли рознесла ся чутка про таке по всій Росії, то, не кажучи вже про петербурьські всі головні школи, навіть і духовна академія там пристала до протесту, але Москва, Харків, Одесса, Київ, Томск і Казань покляли одностайно запротестувати з поводу такого гідкого випадку петербурьського і протест свій виявили покладом загално всім не ходити до лекцій. Цар Миколай II, довідавши ся про таке, забажав виявити бажану справедливість і звелів негайно зробити що найдокладнійший дослід і віднайти виновників, котрі викликали таке небувале ще у Росії лихо. Він ввирив це діло бувшому воєнному міністрові, а тепер члену государственного совіту Ванновському. Об такому царьському добродійстві було оголошено у всіх часописях й офіціальних і приватних. Молодїж почала заспокоювати ся, почала вертати ся до науки, до лекцій і на який час на декілька тижнів сливе навіть втихомирило ся. Жертв того протесту сливе зовсім не було. Всі ждали з певністю результату царьського добродійства і всі були певні, що де кого у Петербурзі не похвалять. Кажуть що міністрові народної просьвіти Боголепову впадало зовсім несолодко, та ще й так, що ось ось та й скажуть йому, мов забірай своє манаття, та і йди собі недотена куди хоч сьвіт за очі. Й от по всіх університетських містах знов захвилювало ся, та ще і краще ніж вперве. З Москви, з Пе-

тербурга розсипали ся немов депутати від тамошніх студентів, а в Москві і Петербурзі такі-ж з Харкова, Одесси, Києва і иньших місць і почало ся загалне велике пітштусикуване.

Провокатори ті збирали ради по таємних місцях, балакали палкі речі, а потім кудась і дівали ся, як у воду потапали. Об такому начали довідувати ся тільки зараз, а то би хто того не бачив, молодїж немов осліпла, вірила тим незгідникам і ще гірше захвилювала ся. Знов почали не ходити на лекції. Незгідних до того хотіли навіть примушувати катьорювати спільний наклад силою. Але швидко настигла реакція. По всіх містах, починаючи зі столиці сотками, а то і тисячами вигонено молодїжі. Через поліцію кожному повернево документи й у 24 години приказано виїхати куди хто хоче. До того ще немало забрано жаңдарамі і до вязницї, яко політичних винуватців. Цілі потяги повезли студентів розкидати по всіх усяодах. Залишивши ся-ж виявлено було й у часописях й так, щоби вони держали річні іспити у призначені за для того дні. Але також, які дбають тільки про власне «я» хоть і знайшло ся, але небогато, одилиці тільки, решта же велика не пішла до іспитів й уряд хотя не хотя мав іспити відложити до осени. Тим же часом Міністер Боголепов підняв голову, зовсім підбаторив ся. — А що,—так всі покладають, ось вони які ці наші хлопці. — Їх вішати треба, а не добродійствувати їм! — ще може він до того додасть. А все йому, щоби тільки свого добробуту не рішати ся. Тисячі людей згубив за ради власної шкури!

Не гарно тепер у нас: Скільке то родителів гірко, гірко собі почувають ся з погляду на своїх гарних, щиросердних діток, які сини найлютішими проступниками і виявили ся і яких поперед всіх і покарано. Скільке — то по вязницях молоді мачі нівечить ся, гине, може і зовсім згине, як бувало вже також і поперед богато. Господи, Господи! Та коли-ж то на сьвітї взагалі, а на Руси в особности настане хоч яка небудь правда?! Коли Ти Господи почнеш не давати у поталу незгідникам все красне, все добре на сьвітї?!

НОВИНКИ

— Людове сьвято руске у Львові. Що року львівські Русини святкують память найбільшого кобзара України-Руси торжественними вечерками, в остатних роках стала ві ще святкувати руска мелодїж середних шкіл, але ті обходи устроюють ся для самої тільки інтелігенції, а властивий люд руский у Львові майже зовсім на них не буває, та они впрочім для него і мало приступні. А вже-ж такий людовий поет як Шевченко, повинен знаийти бути і почитати ся також і людом, та не тільки сельським але також міским. Отже товариство Просьвіта постановило сего року устроїти в память 38-их роковин смерті Тараса Шевченка у Львові перший людовий концерт з відповідними викладами і читанем творів поета. Сей концерт відбуде ся в неділю дня 14. мая, по полудни о 4½ годині в великій салі «Народного Дому». Концерт устроюють враз з «Просьвітою» товариства «Львівський Боян» і ремісниче товариство «Зоря». Програма (котра в подрібностях може ще улячи поменьшим змінам) така: 1) а) Біликоский: Вязанка з народних цісень; б) Носек: Коліскова пісня — відиграє кружок музичний Львівського Бояна. 2) Привітне слово — проф. Юл. Романчук. 3) Колеса: Вулиця — відсьпіває мішаний хор Львівського Бояна. 4) Шевченко: Наймичка, відчитає Г. В. 5) Сольоспів. 6) Хор «Зорі». 7) Шевченко: Хустина, віддеклямує п-на Д. 8) а) Гавічак: Фантазія; б) Коломийки — відсьпірає кружок музичний Львівського Бояна. 9) Ніциньський: Вечерниця — відсьпіває мішаний хор Львівського Бояна. 10) Працьальне слово — др. К. Левицкий. — Ціна місць: фотель 30 кр., крісло в перших рядах 20 кр., в дальших рядах 15 кр., вступ нв салю 10 кр. галерія 5 кр.

Руска інтелігенція міста Львова, а межі нею спеціально також руска молодїж, повинна постарати ся, щоби єї «меньша братія» як численнійше явила ся. Конскрипція з 1890 року виказує у Львові самих цивільних Русинів 6.000 після язика а 18.000 після обряду. Але навіть значна часть ремісників, а тим більше всяка служба, урядова і приватна, сторожі домів, робітники, зарібники не стоять в звязи з рускою інтелігенцією і мають звичайно меньше сьвідомости національної а в загалній часті і меньше просьвіти як наш селяньський люд. Отже і коло того львівського тай в загалі коло нашого міского люду, іменно також коло най-

нижних верств, повинна заходити ся руска інтелігенція, памятна на слова Тараса: Обниміте брати мої, найменшого брата!

— **Дир. Тов. взаїмних обезпечень «Дністер»** пригадує всім своїм членам, що дня 11. н. ст. мая в четвер о год. 10. перед полуднем відбудуть ся загальні збори Товариства у Львові в великій сали «Народного Дому» на котрих предложене буде справозданє і біляне за р. 1898. На порядку деннім також вибір 6 членів Надзираючої Ради, 5 заступників і комісії ревізійної — і вильосованє 90 листів уділових фонду основного. — Право голосу мають: а) власителі листів уділових, яко члени основателі; б) всі дійстні члени, що асекурують тревало в Товаристві від огню понад 3.000 зр; в) повномочники вибрані членами одной громади, в котрій асекутовано понад 15.000 зр. — За церкви і приходства, управнені до голосу, голосують оо. парохі гесп. настоятелі прихода; За громади — начальники громад; За малолітних їх опікуни. Яко легітимацию належить мати з собою лист уділовий фонду основного або полісу на обезпеченє. Кождий член може заступити ся другим членом — потреба однакож уділити писемну повновласть. Перед загальними зборами відправити ся рано о год. 8. в Успенській церкві Болослуженє за всяке прошенє. По полудни о год. 4. відбудуть ся загальні збори Товариства взаїмного кредиту «Дністер».

Дирекція.

— **Зі Стоянова пишуть нам:** Дня 2. мая с. р. відбуло ся в нашій місті немале торжество. Найяснійший Монарх відзначив лицарским золотим крестом з короною нашого о. декана Івана Сохацкого за его 45-літню тиху, а повну посвященя працю для добра публичного. Вручення сего креста доконав в церкві тутейшій староста з Камінки струмілової. По службі Божій явив ся побіч царских врат отець декан, де п. староста відчитав по руски декрет цїсарский — а описля горячими словами підніс заслуги о. декана. Відтак прийняв сей хрест удекорованому і звніс на честь его многолітствіє. — О годині 8. вечером удала ся громада і сторож пожарна до дому о. декана — де слїдувала промова ґратуляційна зі сторони громади і пісни на честь удекорованого, які хор тутейшій відспївав. Ся мавїфестация закінчила торжество, котре в серцях тутейшого народу ніколи не затре ся.

П. Г.

— **Злочин в Оттакрінгу.** Пивниця, в котрій Копецкий удішив Марійку Вінтер, є властиво сутереном. До сутерену ведуть вузкі сходи. Праворуч в коритарі находить ся комірка, де були зложені бамбуси, а за сею коміркою находилась столарска робітня. Лїворуч вели двері до пральні. Копецкий числить 31 літ. Поведенє его в домі родичів було як найгірше. Копецкий любив з давна неробство і гуляче життя. Батько, колодій, вигнав его з хати. Тоді Копецкий шез на якийсь час і був в закладі божевільних під Віднем послугачем. Довший час сидів Копецкий з одною женщиною на віру і мав двоє дїтїй, з котрих одно живоче взяли якісь добрі сусїди на вихованє. До злочину Копецкий доси не признав ся. Але докази проти него громадять ся з кождим днем. І так відкрито на его святочній одежі пляму від крові. Сусїдка, Марія Штіх, бачила его в подвірю дому, як о 4. годині з полудня розмовляв з Марійкою і єї малою донькою. Ся мала донечка бачила, як Копецкий сходяв сходами до сутеренів враз з Марійкою. Марійка обїяла же малій Штіх вивести бамбусові тростинки до забави. Межи 5—6 годиною бачив Копецкого муляр Мозер, що ішов до пральні в сутеренах, де его жінка прала біле. Він ледви минув ся з Копецким в вузкій коритарі на сходах, бачив Копецкого з лица, замітив на нїм чорний капелюх і ясне убранє. Рівнож бачили Копецкого в тім часі (5—6 години) переплетник Прагер, его челядник Сметана і товариш столарский Авбер, котрий по 6-ій годині розмовляв з Копецким в брамі дому. Перед судию слїдчим не в силі Копецкий виказати своє алїбі від 3/4 до 6 години. Сїґаро, найдене в комірці, погрозжене. А знатоки провірили, що курячому се сїґаро мусів бракувати один передній зуб. Копецкий дійсно не має одного зуба на переді. Муляр Мозер, сконфронтований, пізнає Копецкого. Навіть пригадує ему слова, сказані в коритарі: «Ми не такі грубі, ми розмїнемо ся». Копецкий перечить, щоби стрїтив Мозера на сходах, що ведуть до сутеренів. Секція виказала, що в жолудку Марійки находилась ще нестравлена пожива з обїду, а відтак чоколяда, котру собі дитина купила закрайцар, який дістала від Копецкого. По 4. годині дістала мала Марійка від якоїсь сусїдної пані 3 кр., за котрі купила собі помаранчу. І сю помаранчу найдено в жолудку ще нестравлену. В слїдстві поводить ся Копецкий визиваючо.

— **В справі еміґрації.** До нинїшної статі про еміґраційний рух наводимо слова «Przegląd-y Wszepolsk-ogo»: Czy to dla nas jest niekorzystnem, że emigracya osłabia żywość ruski we wschodniej części kraju, і co nasto obchodzi jeżeli Rusini emigrują chociażby do Rosyi? **Dla nas po-**

winno być raczej pożądanem, żeby Rusini jak najliczniej emigrowali i żeby chociaż szczęśliwo zajmowali ich miejsca Polacy.

— **Сніґи.** Фальб добре поворожив на май. Сніґи упали на Угорщині, у всхідних Карпатах і з 5 на 6 мая в чеських Судетах. Звідси і той холод переймаючий. На другий день великодних сьвят був в околиці Львова сильний приморозок. Мимо того деревина позеленїла вже, а садовина зацвила. В Триєсті доперва від 5. мая паде дощ при сильній борі. Температура упала до 3°. В Красі сніґи.

— **Упадох моралі, чи житейска борба?** У Франкенталь, в Гесїї над Реном утопила якась служниця неслюбну свою дитину в філях ріки. Коли поліція не могла відразу найти трупа дитини, рішено ся перешукати ріку вздовж на кілометр. І щож показало ся? Найдено в кориті ріки 32 трупи новонароджених утоплених дїтїй.

— **Цїкаве товариство** істнувало на Угорщині! Було оно завязане до всім формам на статутах, мало свого директора, виділ, відбувало засідання. Одного еще треба ему було: затвердження судово-торговельними властями та введеня в жите нової назви «Товариство злодїїв і робишак». — Се товариство складало ся з інтелігентних людей до 30 років житя сам директор д. Краткі числив всього-на-всього 25 літ. Сесї люди підроблювали ріжні торговельні папери, доходи ділили між себе і вели, як показало ся «панське жите»: ріжнородні ласосці і шампан був у них на днешнім порядку.

— **Збентежена депутация.** Перед кількома днями приїхала по Пешту на авдиєнцию до угорского міністра скарбу депутация з провинції, зложена з дрібних куштів під проводом молодого адвоката з тої місцевости. Вечер перед авдиєнцією уряджено в гостиниці генеральну пробу депутаций, де молодий адвокат виголосив сьвітло свою бесїду. Другої днини пішла цїла депутация до палати міністерства, а там впушено єї зараз до головної сали для авдиєнцій. Ту застали они «міністра», що сидів при столі. Адвокат виголосив свою бесїду, в якій апелював кілька разів до почутя справедливости ексцеленції і побачив, що его слова робить вражїне. Він не сважав на се, що ексцеленция нервово порушає ся в креслі та хоче перебити мову — піднесеним голосом, говорив далі. Коли вже скінчив, відзиває ся ексцеленция: «Поважани панове! Ваші жалоби зворушили мене сильно, але даруйте! Я не можу вам на жаль помічи. Ексцеленция є в сусїдній комнаті і я жду так само авдиєнції, як і ви».

— **Дрібні вїсти.** Вояк Пупко з 19. п. піхоти оборони красовой застрїлив ся в касарни при ул. Яблоновских у Львові. — З Качавік, скалатского повіту виїхало 60 осіб до Бразилїї. — Плямистий тиф ширить ся в селі Бутинах жовківського повіта захорувало там 39 мушїв, 39 жінок та 18 дїтїй. — В Кольонї помер архієпископ кардинал Кременц. — В останних днях появила ся в Іспанїї шараньча в нечуваній скількості. На залїзничім шляху в провинції Алїканте між Бельмер а Альмархон лежить груба єї верства на просторі 18. кілометрів.

Телеґрами.

Відень, 8. мая. ґр. Тун конферував оноді через довший час з ґр. Голуховским. ґр. Голуховский виїде також на днях до Пешту і пробує там аж до повороту цїсаря до Відня, с. е. до 18. мая. Fremdenblatt доносить, що ексекутивний комітет правїці збере ся у Відні безпосередно по лат. Зелених сьвятах. З початком червня скличе міністер залїзниця, Вітек, прибичну залїзничу раду. Предметом нарад мають бути: внесенє пос. Пілята в справі удержаня статистики товарового обороту на залїзницях австрийских і скороченя часу їзди деяких поїздів, що лучать Львів з Віднем, іменно ч. 3 і 4.

Прага, 8. мая. Міністер Кайцль вернув вчера до Відня.

Прага, 8. мая. Деякі провинціональні днешники вістять, що відносини межи Чехами а правительством дуже напружені. Намістник Куденгове мав би в осени уступити, а его місце займе якийсь аристократ фєвдальний. Кажуть загально, що Кайцлави не повело ся для намірів правительства позискати ані Молодочехів, ані фєвдальної шляхти. Цїлий усьпїх лежав би лише в тім, що зрїшенє справи відложено на якийсь час. Ходять також вїсти, що ґр. Тун по виданю языкового закона намірив уступити, а будучий кабинет мав би відтак супроти Чехів зовсім свобідну руку. Кн. Ліхтенштайн конферував на днях (після Sonn- und Montagsztg.) з д-ром Капферером і Люєґером в справі спіль-

ного постунованя католицких людовців з антисемїтами. Результат конференції доси незвісний.

Пешт, 8. мая. Ходять слухи, що Сель відтягає ся від всяких переговорів що-до meritum угорской угоди. Також нема бесїди і о новій провізорїї.

Інсбрук, 8. мая. На внесенє Катрайна уділено тирольским італїянським послам тринедільну проволоку до появленя ся в соїмі.

Петербург, 8. мая. Journal de St. Pet. оспорує, будьто мисль скликаня мирової конференції до Гаїи виїшла від мужів межинародної конференції, що зібрали ся в Пешті в 1896 р. Почин до того виїшов лише від царя Николі.

Париж, 8. мая. Міністер війни, Фрейсіне, подає ся зовсім несподівано до димісії. За причину уступленя подають деякі днешники справу Драйфуса. Наслїдник его, Кранц, заявив в кульбоарах парламенту, що становище его буде трудне. Справи Драйфуса він не знає і жеде спокійно на зрїшенє касаційного суду.

Рим, 8. мая. Король поручить імовірно Пелло-ови зложеное нового кабинету. Крім того конферовав кораль з Віскопті-Веностою. Канеvaro відгрожуєсь, що в сенатї розкриє всю правду в справі Тріполїса і Китаю.

Порядок днешний

VII. Звичайних Загальних Зборів

Товариства взаїмних обезпечень «Дністер» котрі відбудуть ся дня 11. н. ст. мая в четвер по Томинїй неділі 1899 о год. 10 перед полуднем у Львові, в великій сали Народного Дому.

1. Відчитанє протоколу VI. звичаних зборів.
2. Справозданє Дирекції і Ради Надзираючої за VI. рік адміністрацийний (1898 р.).
3. Справозданє Комісії ревізійної за рік адміністрацийний 1898.
4. Внесеня Ради Надзираючої:
  - а) в справі розділу надвижки доходу 14287 зр. 55 кр.
  - б) в справі винагороди 2 вибраних членів Дирекції, їх заступників і 3 членів Комісії ревізійної.
5. Вильосованє листів уділових фонду основного в сумі призначеній на амортизацию по мизли арт. V. статута.
6. Вибір:
  - а) 6 членів Ради Надзираючої, а то на місце бл. п. о. Алексея Торольского і уступаючих по мисли § 92. статута д-ра Михайла Короля, о. Мирона Подольського, о. Льва Туркевича, Володимира Шухевича і д-ра Йосифа Олеськова на протяг 3 літ;
  - б) 5 заступників Ради Надзираючої на 1 р
  - в) 3 членів Комісії ревізійної і 1 заступника на 1 рік.
7. Означенє числа членів Ради Надзираючої по мисли § 89. е) статута маючих ся вибрати на найблизших загальних зборах.
8. Інтерпеляції членів.

О годині 8. рано відправити ся богослуженє за всякоє прошенє в церкві Успенія Преосв. Дїви Марїї.

О год. 4. по полудни: III. Звичайні Загальні Збори Товариства взаїмного кредиту «Дністер» стоваришеня зареєстр. з обм. порукою у Львові з слїдуючим порядком:

1. Відчитанє протоколу з попередних загальних зборів;
2. Справозданє Ради Надзираючої і Дирекції за III. рік адміністрацийний;
3. Справозданє Комісії ревізійної за III. рік адміністрацийний;
4. Розділ зиску за рік 1898 в сумі 5.681 корон 89 гел.
5. Внесеня і інтерпеляції членів.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Ворислава				
6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний				
7:10	з Зимної-води >	2:08	6:30 > > > дв. Підзамче				
7:40	з Янова >	2:45	6:30 до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави				
7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:30	8:45 до Кракова (Відня, Варшави), Стружа				
7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10 до Скольного, до Лавочного (1. липн. до 12. вер.)				
8:05	> на дв. головний		9:25 до Янова				
8:15	з Сокала, Рави рускої		9:35 до Підволочиск, Бродів				
1:30	9:00 з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		10:10 до Белци, Рави рускої, Сокала і Любачова				
	11:15 з Ярослава і Любачова		12:50 до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.				
1:50	11:55 з Іцкан, Чернівців і Станиславова		2:15 до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята				
	1:01 з Янова		9:45 до Іцкан (Ясс, Букарешту)				
	1:40 зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		3:05 до Кракова (Відня) Хабівки ч. Рянів				
2:20	5:15 з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:15 до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.				
2:35	5:40 > на дв. голов.		3:20 до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.				
	5:55 з Сокала, Белци і Любачова		3:26 до Брухович >				
			5:25 до Ярослава				

Ніч		Ніч	
8:45	6:10 з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	12:50	6:26 до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави
	6:20 з Іцкан, Сучави		6:40 до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
	з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		6:50 до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	7:58 з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		7:00 до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	8:30 з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		7:10 до Сокала і Рави рускої
	9:21 з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:20 до Тернополя дворець головний
	9:55 з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту		7:42 дворець Підзамче
12:30	10:10 з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		7:47 до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
	10:08 з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		8:35 > > > 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
	10:25 > > > на дв. голов.		9:11 > > > 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.
	10:30 з Лавочного (Пешту) Хирова	2:36	10:40 до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	12:10 зі Скольного, Калуша		10:50 до Кракова (Відня, Варшави), Сянока
	3:03 з Підволочиск на дворець Підзамче		11:10 до Підволочиск, Бродів дв. головний
	3:30 > на дворець головний		11:32 > > > дв. Підзамче
2:16	6:00 з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		4:10 до Кракова (Відня, Берлина)
			5:50 до Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 г одини вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красніцких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Всілякі
КУПОНИ
і
вильосовані
цінні папери

виплачує без потручення
провізії або коштів

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

ВАНКУ
Гіпотечного

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Преосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариятма всіх трех єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі звари, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 виносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року виносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністративні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентования від членів і третих осіб по 4 1/2% до 1. липня 1899, від 1. липня 1899 будуть вкладки опроцентовані по 4%. Уділ членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ». Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“

комедия в 3 актах з сільского житя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 45 кр. На поchtову оплату 5 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5 актах з другої половини XVI віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 55 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів.
У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше увагляднюване артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: **М. Заячківский**, Львів, улица Зибликевича, число 34.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилах пошт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Іншї товари по умірених цінах. 78—?

Хорі на легкі

одержать завсїгди певну поміч або шільгу по ужитю мого «Мальтолю», який я винайшов. Кашель, хрипка, астма, флегма, катар легких і гортанки, дерте в горлі і н. устають по кількох днях.

Сотки уживають сего средства з найбільшим успіхом, як про се свідчать свідті подаяки, що надходять кожного дня. Мальтоль не є якимсь тайним средством, але препаратом, втвореним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства дозволено поліційно і часто поручають его лікарі.

Ціна 3 пушок м. 4,90, 6 пушок м. 9,00, 12 пушок м. 16,00 за гроші або післяплатою.

Фляшка на пробу мар. 2,10.

Wilhelm Bieber Fabrikant des Maltol
Königsberg i. Pr.

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденський)

у Львові, ул. Крута ч. 7,

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з хольявами для духовенства по як найприступнійших цінах.

Рівнож приймає репарації кальшів. — З провінції вистанє старий оказ на міру.

136